

אחד שהוא רוח פגום מצד החיצונים, **אַתְּבְּרִי בְּפְגַיְמוֹ דְּסִיְהָרָא** שנברא בזמן פגם ומיעוט הירח ביום רביעי לששת ימי בראשית, **וְאַקְרִי אֶסְכְּרָא** ושם הרוח היא אסכר"א והוא ממונה על הריגת התינוקות, **וְהֵאֵי אֵיהּ רוּחָא דְּקַיִמָא עַל דְּרָגָא** (ס"א פתחא) **רְבִיעָא, בְּהִכְלָא תְּלִיתָא, דִּי בְּסֵטֶר מְסֻבָּא**, והוא רוח הממונה על הפתח הרביעי שבהיכל השלישי מהיכלות הטומאה **וְדָא קַיִמָא עַל קְטוּלָא דְּלַהוּן** והוא הממונה על הריגת התינוקות, **וְיִתְחַזֵּי לֹון לְרַבֵּי, כְּאַתְתָּא דְּרַבִּיאַת לְרַבֵּי** הוא קלי' הנראה לתינוקות כאשה המגדלת את התינוקות, **וְאַחֲדַת לֹון, וְקַטְלַת לֹון** ואוחזת אותם והורגת אותם רח"ל.

נשמת התינוק שמת עולה לפני הקב"ה בכל שבת ובכל ר"ח מתראה לפניו והקב"ה מרחם על העולם

וְכִדִּין הָהִיא נִשְׁמָתָא סְלָקָא ואז עולה אותה נשמה של התינוק שמת ע"י אסכרה, **וְאַחֲד לָהּ הֵאֵי מְמָנָא** ואוחז בה הממונה עיריא"ל, **וְסְלָקָא לָהּ לְמְמָנָא דְּקַיִמָא עַל הִיכְלָא רְבִיעָא** ומעלה אותה לממונה העומד על ההיכל הרביעי שהוא היכל הזכות, **וְהֵהוּא מְמָנָא מְגַדְלָא לֹון, וְאַשְׁתַּעֲשַׁע בְּהוּ, וְאוּתוּ מְמוּנָה מְגַדַל אוּתָהּ וּמִשְׁתַּעֲשַׁע בַּהּ וְסְלִיק לֹון לְאַתְחֻזָּא קַמֵּי מְלַכָּא קְדִישָׁא** ומעלה אותה להתראות לפני הקב"ה, **בְּכָל שַׁבַּת וְשַׁבַּת, וּבְכָל רִישׁ יְרְחָא וְרִישׁ יְרְחָא** בכל שבת ושבת ובכל ראש חודש ור"ח, **וְאַתְחֻזֵּין קַמֵּיהּ,**

הלימוד היומי

וְאֶת־בְּרֻכּוֹן מִנִּיּוֹה וְהֵם נִרְאִים לִפְנֵי הַקֶּבֶ"ה וּמִתְבַּרְכִּים מִמֶּנּוּ. וּבִשְׁעֵתָא
 דְּרוּגְזָא שְׁלֵטָא, אֶסְתַּכַּל בְּהוּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְחַיִּים
 עַל עֲלָמָא וּבִשְׁעָה שְׁמִתְגַּבְרִים הַדִּינִים וְהַרוּגוּ שׁוֹלֵט עַל הָעוֹלָם מַחֲמַת הַחֲטָאִים,

הַקֶּבֶ"ה מִסְתַּכֵּל עַל אוֹתוֹן נִשְׁמוֹת שֶׁל הַתִּינוּקוֹת שְׁמֵתוֹ בְּלֹא חֲטָא וּמִרְחַם עַל הָעוֹלָם.

הַיְלָדִים שְׁמֵתוֹ בַּעֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵיהֶם לִפְנֵי גִיל בַּר מִצְוָה נִמְסְרִים ע"י הַרוּחַ אֲנִירִיסוֹן
 וְהַמַּתִּים מֵעַל גִּיל שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה וּמִתַּחַת לְגִיל עֶשְׂרִים בָּאִים בַּעֲצֻמָּם לְבֵית הַדִּין

וְכָל אֵינּוֹן רַבִּיּוֹן דְּלֹא אֲשְׁלִימוּ שְׁנֵין עַד תְּלִיסָר שְׁנֵין
 וְיִוְמָא חָד וְכָל אוֹתָם תִּינוּקוֹת שְׁלֹא הִשְׁלִימוּ אֶת שְׁנוֹתֵיהֶם וּמֵתוּ עַד שְׁלֹשׁ

עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיּוֹם אַחַד וְעַדִּין לֹא הִגִּיעוּ לְגִיל מִצְוֹת, כְּלָהוּ אֶת־מְסָרוֹ בִּידָא
 דְּרַהֲאִי כּוֹלָם נִמְסְרִים בִּיד הַמְּמוֹנָה שְׁמִצְד הַסְטְרָא אַחְרָא הַנְקְרָא אֶסְכְּרָא וּמַתִּים בַּעֲוֹנוֹת

אֲבוֹתֵיהֶם, מִתְלִיסָר שְׁנֵין עַד עֶשְׂרִין וְאוֹתָם שְׁמֵתוֹ מִגִּיל שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה וְעַד
 עֶשְׂרִים שֶׁכֶּבֶר הַתְּחִילוֹ לִיכְנַס בְּמִדְרַגּוֹת הַקְּדוּשָׁה וְנִתְלַבְּשָׁה בָּהֶם הַנְשֻׁמָּה, וְאֵין ב"ד שֶׁל מַעְלָה

דְּנִים אוֹתָם עַל מָה שֶׁעָשׂוּ כִּבְר וְגַם אֵינִם נִידוּנִים מַחֲמַת אֲבִיהֶם אֲבָל הֵם נִידוּנִים עַל מָה שְׁלֹא
 עָשׂוּ שְׁמָא יַעֲשׂוּ וְיִקְלְקְלוּ וְנִדוּנִים עַל זֶה שְׁלֹא יַחֲמִיצוּ וְלִכֵּן אֵינִם מַתִּים מַחֲמַת דִּין מִלֶּאךָ הַמּוֹת

אַלֵּא, כְּלָהוּ אֶת־מְסָרוֹ עַל יְדָא דְּרוּחָא אַחְרָא, דְּאֶקְרִי
 אֲנִירִיסוֹן הֵם נִמְסְרִים ע"י רוּחַ אַחַר הַנְקְרָא אֲנִירִיסוֹן, דְּנִפְקָא מִהֲאִי

נְחָשׁ (ס"א עֲקִימָא) עֲמִיקָא, דְּגָרִים מוֹתָא לְכָל עֲלָמָא שִׁיַּצָּא
 מִהַנְּחָשׁ הָעֶקוּם וְהָעָרוּם שְׁגָרָם מוֹת לְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם, וְאִיהוּ יַצֵּר הָרַע וְהוּא הַיַּצֵּר

הָרַע. יַמְעֶשְׂרִין שְׁנֵין וְלֵעִילָא, מִגִּיל עֶשְׂרִים שְׁנִים וּלְמַעְלָה אֶתְדָן בַּר
 הַלִּימוּד הַיּוֹמִי

נָשׁ מִבֵּי דֵינָא, אֶתֶר דְּאֶקְרִי זְכוֹתָא נידון האדם בבית דין התחתון של השכינה שהוא בהיכל הרביעי הנקרא היכל הזכות, אִיהוּ בְּנִרְמִיָּה אֶתָּא, וּבְחֻבּוּי אֶתְדִן הוא בעצמו בא לבית הדין ובעוונות עצמו שכבר עשה הוא נידון, וְאֶתְמָסֵר בִּידָא דְהָאֵי חוּיָא דְאִיהוּ מִלְּאֲךְ הַמּוֹת ואז הוא נמסר ביד הנחש מלאך המוות, שהוא הקלי" ש שנברא ביום שני והוא הכורת אותו.

הקב"ה רואה שעתיד לפגום ולכן נוטלו מן העולם קודם זמנו
בְּגִין דְּהָא מַעֲשָׂרִין שְׁנִין וּלְתַתָּא, עַד תְּלִיסָר שְׁנִין לפי שמעשרים שנה ומטה עד שלש עשרה שנים, הָאֵי רוּחָא דְקִיָּמָא (דף דמ"ט ע"א) בֵּיהּ כְּנַחֲשׁ, אותו הרוח שעומד בו בבחור כנחש ומפתה אותו אֲזִיל אֶבְתְּרִיהּ הוּלֵךְ אַחֲרֵי הָאָדָם, דָּא אַגִּירִיסוּ"ן דְּקֶאֱמָרֵן זהו המשחית הנקרא אגיריסו"ן שאמרנו שהוא ממונה על מיתת הנערים בגיל זה בְּגִין דְּלָא אֶתְנַטִּיר בַּד הָוָה רַבֵּיא דְקִיק פְּדָקָא יָאוּת משום שלא נשמר מהחטא כראוי כשהיה ילד קטן אלא הרגיל עצמו בילדותו בדרכים מקולקלות וצופה בו הקב"ה שעתיד לימשך אחר החיצונים [נט]. וְחָמֵי בֵּיהּ סִימָן דִּיתְפָּגִים

אור הרשב"י

ובנתיים מניחים לו לעשות ככל העולה על רוחו לשמוע ולדבר כל אשר ירצה ולראות באשר ישוטטו עיניו ברחובות ובמכשירים האסורים ה' יצילנו מהם, וטעות גדולה היא בידם, והלא מקרא מלא דיבר הכתוב הנוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה

(עכ"פ בשו"ג), דאין זה מה שנתקן בברכה זו, שנתקנה על הרפואה לאחר גזר הדין, ובשמע קולנו יכול להתפלל שלא יחלה. [נט] ויש הורים המועים וחושבים לתומם שהילד בקטנותו אין הוא עדין בדעתו וכשיגדל כבר ילמדו לו הדרך שילך בה,

הלימוד היומי

לְבַתָּר והקב"ה רואה בו סימן שעתיד שפגום ולהחמיץ מעשיו אחר כך. **וְהָאֵי אֶתְנַטִּיל בְּלֹא רִשׁוֹ**, לכן הוא נוטלו מהעולם קודם זמנו בלי רשות ומשפט כדי שימות זכאי ולא ימות חייב **וְעַל דָּא פְּתִיב** ועל זה כתוב, (משלי יג) **וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט**. דהיינו שמת בלי משפט ודין אלא הוא נעקר כאשר כח אגיריטון גובר בעולם **וְרָזָא דָּא פְּתִיב** וזה סוד הכתוב (בראשית א) **וְהָיְהִי טוֹב מְאֹד, וְתַיִנִן** ושנינו במדרש, **וְהָיְהִי טוֹב מְאֹד, דָּא מְלֵאךְ**

אור הרשב"י

הדבר בלא פשרות כבר כשהנער נער קטן לשולחו ללמוד אך ורק בתלמוד תורה ולחנכו בדרך התורה והמצוות ולהרחיקם מהרע ומחברים רעים ומדרכים רעים ומקולקלים ולהזהירם ולשמרם מספרים החיצונים ומשירי עגבים, והשגחה רבה ופקחות יתירה צריך לכל אחד ואחד לפי מעללו ותכונתו מנעוריו עד אשר יגדל והיה לאיש עובד ה' כראוי, וכמה מכשולים ומסטינים ואבני נגף עומדים לו בדרכו שעלול בכל מקרה לנשות מדרך הישר ה"ו וללכת בדרך עקלקלות למאוס בארחות חיים, ולכן צריך הרבה לפנות ליבם ודעתם על עיקר זה ושיתפוס מקום חשוב בראש עניין חינוך הבנים והבנות, וגם ירכבו תפילה על בניהם ובנותיהם שילכו בדרך ה' והי' יטה את ליבם לעבודתו ויכוף את יצרם להשתעבד לקב"ה ולמצוותיו. ולזכות לבנים והתנים רבנן המאירים את העולם בתורתם ובמעשיהם, ובזה מוכה את בנו גם בעולם הזה וגם בעולם הבא לטוב לו כל הימים, ויזכה לראות נחת מכל יוצאי

וככל שיתרגל לטוב מקטנות יותר, כך ישתרש בו הטוב ולא יסור ממנו גם בזקנותו, ואומרים בשם הסבא מקלם: "כל זמן שיש לב אין שכל וכשיש שכל כבר אין לב" כלומר שהילד כאשר הוא קטן עדין אין שכלו בשל כדי הצורך ואינו מבין כל דבר לאשורו, אבל יש לו לב טהור לקלוט אורחות חיים ללכת בדרך טובים, אבל כאשר גדל כבר ויש לו שכל כבר הוא מאבד מעט מטהר ליבו, וקשה לו לצאת מהרגליו בפרט אם לא חינכוהו והרגילוהו לטוב, וגם כי הילדים בעודם רכים וצעירים אז ההורים הם בעלי הדעה הטבע הוא שיש להם אימון וסמיכא על ההורים וכל מה שישכימו ההורים יסכימו הם, ויסמכו ויאמינו כי טובתם הם מבקשים ויתרצו ויקבלו בחפץ ליבם אמנם לא כן כשיתבגרו ויגדלו אז יהוו דעותיהם הם ואז מתחיל חילוקי דעות בינם לבין ההורים כי מה שיתראה טוב וישר בעיני ההורים לא ייטב בעיניהם הם, ומה שיבחרו הם לא ייטב בעיני ההורים, לכן על ההורים לעמוד על